

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 fr. — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**.
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

10 soros polt sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri kiadások alkut szerinti jutányos áron vételek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

A kereskedelmi miniszter exposéja.

Debreczen, február 21.

Lapunk tegnapi számának távirati rovatából értesültek már t. olvasóink arról, hogy a vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetésének letárgyalása után még a tegnapi nap folyamán megkezdtek a kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalását.

Az előadó után nyomban **Dániel Ernő** kereskedelmi miniszter állott fel s hosszú beszédben indokolta meg ugy a kiadást, mint a bevételi változásokra vonatkozó javaslatát s kifejtette egyúttal azokat a változtatásokat is, a melyeket a tárczához tartozó ügykörökben létesíteni jónak látott avagy ezutánra javasol. Beszédnek teljes szövegéhez e sorok írásakor még nem juthatván hozzá, — fentartván maguknak a részletes bírálat szabadságát — ez alkalommal programjának csak egyetlen pontjával, — a vasutüggyel óhajtunk tárgyilagossá higgadsággal és lehető röviden foglalkozni.

A magyar kereskedelmi miniszterium közlekedésügyi politikája — sajnos! — de határozottan retrograd, visszafeljődés irányzatot mutat.

Azt a fölséges alkotást, a melyet a »vasemher« hazánk és nemzetünk javára áldandó elhatározással életre hívott; a mely rövid néhány évi működése alatt ezt a mi azelőtt nehézkes, göröngyhöz tapadt, mozdulni nem szerető magyar népünket a világnak legagilisabb, legvállalkozóbb, legkönnyebben és leggyorsabban mozduló népévé tette; azt az alkotást, a mely megszüntette a tér- és idő hajdan szinte áttörhetlen sorompóit: a zónatarifát a dolgok mélyebb értelmével ismeretlen epigonok összeakarják törni, megakarják igaz jellegétől fosztani.

A Baross Gábor lángszelleme jövőbe néző égi hatalmával jól látta azt, hogy az általa életbeléptetett reform oly óriási lökést fog adni Magyarországnak jólétének, fejlődésének, a mekkora lendületet még sohasem vett nemzetünk haladásának rögs uton döcögő kereke.

Az egész reform fénypontját a szomszédos — forgalomnak addig hallatlan olcsó áron való biztosítása és ekképpen tetemesen való megkönnyebbitése képezte.

Hogy mit jelentett az egyes vidéki központok életében a szomszédos forgalom olcsósága; milyen hathatós eszközül mutatkozott az a kereskedelem legégetőbb szükségleteinek kielégítésében; mint növelte a közel vidék terményeinek könnyű, szerrel való értékesítést, s mint járult hozzá a közvagyonosodás emelésé-

hez: azt ma már Magyarországon a legutolsó parasztember is tudja.

És most, a mikor a rendszer teljesen bevált; mikor a jó időben elvetett jó mag termését immár élvezni óhajtanók: kontár intézők letörök az értékes mü legbecsesebb ékkövéit, s hitvány, értéktelen üvegyönggyel akarják azt pótolni. Vakulj magyar!

A kereskedelmi miniszter a tervezett, vagyis immár nem tervezett, hanem rendeletileg életbe is léptetett tarifa felemelés okául pénzügyi szempontoknál egyebet nem képes felhozni. Azt mondja, hogy megközelítő számítás szerint 6 700.000 frt tiszta jövedelmet vár belőle.

Hétszáz ezer forint tiszta jövedelmet vár belőle. Hétszáz ezer forinttal temérdek jót lehetne tenni: egyebek közt meglehetne biztos alapját vetni a debreczeni egyetemnek. Nem keveseljük tehát ezt az összeget, hanem ellenkezőleg a nagy on sok a lju k. Sokaljuk azoknak a szempontjából, a kiken a tisztelt miniszter ur be akarja zsarolni azt az óriási összeget. Mert azt kell megmondolnunk, hogy a szomszédos forgalom áldásait eddigelé éppen hazánknak legeslegszegegyebb osztálya, a népek legalsóbb rétege érezte a legnagyobb mértékben.

Az a nép, a mely soha azelőtt sem vonatra, sem szekerre nem ülhetett a tizkrajczáros tarifa életbe léptetésével óriási könnyítést nyert a létért való küzdelem nehéz terheire nézve. Azelőtt ha volt is valamicskéje, a mi pénzérő volt, vagy maga volt kénytelen elemészteni, vagy értékesíthetés nélkül kallódott el udvarán. Most, ha két pár csirkével, vagy 50 tojással vasutra ült, már ekkor is megnyerte a vasuti költséget és tudott egy kis pénzmagra szert tenni. Ezen kívül a fejlettebb, előhaladottabb városi élet, az izlésesebb építkezés, a mindenfelé kisebb-nagyobb mértékben már életbeléptetett köztisztviselési és közegészségi intézkedések szemlélete értelmét fejlesztették, eszmélkedésre, gondolkodásra indították és érlelték a civilisatio számára.

A kereskedelmi miniszter által már elrendelt tarifa felemelés — nagyon félünk tőle, hogy a nemzeti fejlődésnek, az anyagi gyorapodásnak ezeket a zsenge bimbóit, fiatal hajtásait mind letördeli, elfonyasztja, s midazt a szép kezdetet, a melyet Baross Gábor nemes lelke létesített, hitvány fináncziális szempontokért egy csapással megsemmisíti.

Hitvány anyagi szempontokért!

Mert az a hétszáz ezer forint hazánknak sok-sok millióra rugó költségvetésében annyi, mint egy göröngy a nagy alföld végtelen rónán!

De meg az állami intézményeket nem is szabad tisztán és kizárólag az anyagi jövedelmezőség szempontjából tekinteni és a hozadék száztolijával nézni. Értékeln. Ezt megteheti, valamely tisztán az osztalék emelésére törekvő részvénytársulat, de nem teheti meg a legelső erkölcsi testület: az állam.

Az állami intézményeknél, főleg a melyek a millió közszükségleteit vannak hivatva fedezni, be kell érnie az államnak azzal a minimalis jövedelemmel, a mely az elhasználásból származó tényleges károsodás pótlására és a szükséges fejlesztés eszközlésére elegendő. De a nagy állami intézményeket egyenesen pénzpréssé tenni: ez sem nem szabados sem nem bölcs politika.

A zónatarifa elveinek megsértéséből a miniszter által remélt közvetlen bevételi haszon meg sem közelíti azt a közvetett károsodást, amelyet az állam fog szenvedni azáltal, hogy a legszerényebb néposztály, amely a maga háztartásában csak krajczáros tételeket ismer, a forgalom drágultával kénytelen lesz újra visszaszülyedni petyhüdségébe, téltlenségébe, mozdulatlanságába, amely fajunk jellegéből kifolyólag könnyen mozdíthatatlansággá csontosodhatik.

Éppen azért teljesen értjük és elmenknek minden gondolatával helyeseljük azt az üdvös mozgalmat, amely országszerte megindult a zónatarifa felemelése ellen.

Mi is beállunk a küzdők sorába, s amit a toll, a becsületes meggyőződés, a bátor fellépés és az igaz szó hatalmával tehetünk, mind azt meg akarjuk tenni ebben a nagy fontosságú kérdésben, amely hazánknak tán egyetlen vidéki központját sem fenyegeti akkora károsodással, mint éppen Debreczen sz. kir. városát.

Előre tehát!

Dr. Nagy Zsigmond.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház tegnapi ülésének az elején befejezték a közoktatásügyi tárcza részletes tárgyalását, mely szokatlanul heves volt, utána a kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalásába teljes erővel kezdett az ellenzék. Az általános vita nagy hévvel kezdődött meg, mi arra enged következtetni, hogy a kereskedelmi tárcza tárgyalása előreláthatólag egy teljes hónapot vesz igénybe. A képviselőház mai ülésén fog csak megkezdődni a vita a kereskedelmi költségvetés felett, melyhez **Dániel Ernő** beszéde bő anyagot szolgáltatott. Szólásra fel voltak jegyezve a költségvetés ellen: **Kossuth Ferencz, Molnár József, Hock János, Papp Elek, Helfy**

Ignác, Molnár Józsiás, Visontai Soma, Sima Ferencz, Szalay Károly, Endrey Gyula és gróf. Károlyi Sándor. A költségvetés védelmére még senki sem iratkozott fel, s úgy látszik, hogy a kormánypárt agyon akarja hallgatni az ellenzékét. A mai ülés első szónoka **Kossuth Ferencz** volt s fulminans beszéddel rombolta le a miniszter által mutatott Potemkin-féle várakat. Beszéde óriási hatást keltett a baloldalon, s a lelkes éljenzés többször kitört, míg a jobboldalon általános volt a hallgatás és a lehangoltság.

Román mozgalmak.

Debreczen, február 21.

Egy kis ideig hallgatott a román komité. Most újra hallat magáról, pedig már-már azt hittük, hogy egy ideig hallgatni fog, s a kegyelmi tény nem fogja arra használni, hogy követeljen vele.

Ebben azonban alaposan csalódtunk, — mert bizony a róka csak róka maradt, s a ravasz komité becsapva a hiszékeny kormányt, felültette a magyar közvéleményt, az után csak a régi formáját, a lázadó, az országháborító izgató képeben tünt fel újra előttünk.

Lapunk tegnapi számában már említettük, hogy a nagyszabeni »Tribuna« egy kiáltványt tett közzé. Ez a kiáltvány oláh testvéreink legújabb forrógása akar lenni a magyar kormány és közvélemény felvezetésére. Míg ugyanis megtévesztés céljából, a közös magyar haza szeretetét emlegeti, egyúttal kijelenti, — hogy az oláhság rendületlenül áll az 1881-iki alapon, ami pedig a magyar államesszme egyenes megtagadása. De ennél még tovább is mennek egy lépéssel, s kihívóan hivatkoznak ama kegyelmi tényre, melyet a király a bűnhődő vezetőkkel szemben gyakorolt.

Csak a hang változott meg, ők azonban a régi maradtak. A kívánságaik teljesítését, vagyis a magyar államesszme elejtését a királyi kegyelemre való hivatkozással kéri. Ez ep oly nevetséges, mint annak a reménye,

hogy a magyar nemzetet hála kötelezi azaz, hogy ők kegyesek nem gravitálni kifelé s nem törekedni az elszakadásra.

A kiáltványt a volt (mert föl van osztva) nemzeti bizomány 7 tagja írta alá, de Lukácsiu nem. Még most nem lehet tudni, hogy Lukácsiu azért nem írta-e alá, mert szerinte nagyon békés, vagy azért, mert nagyon harcias.

Bizonyára nagyon békés Lukácsiu urnak ez a hang, s azért alkotott külön véleményét a komitéval szemben.

A hírhedt kiáltvány lényeges tartalma itt következik:

»A dualizmus óta, mely tarthatatlan helyzetet teremtett a románok részére és nemzeti fejlődésüket lehetetlenné tette, sőt egyenesen létüket fenyegete. A román nép törvényes és lojális háborút folytat, mely minden tekintetben megfelel a modern alkotmányosság követelményeinek.

»Az 1892-iki konferenzia elhatározta, hogy a királynak emlékiratot nyújt be. A benyújtás fázisát a következő évi nemzeti gyűlésén határozták meg, a mely helybenhagyta a bizottmány eddigi lépéseit. A hatalom pedig sarkalva e-y, az állami kormányhoz méltatlan ellenséges érzülettel és különösen ama beteges sviniszta áramlattól, a mely mind azóta jellemző volt az állapotokra, a mióta a magyar elem az államban megerősödött, pert indított a komité ellen. A manifesztum itt jellemzi, hogyan tiltakozott a román nép nevében a komité a per ellen. A tiltakozás azonban sikert főlekre talált, a komité tagjait börtönbe hurcolták. »És csak tizennégy havi szenvedés után helyezték őket szabadlábra a király legfelsőbb kegyelme következtében« folytatja a manifesztum.

»Mi nem kértük a kegyelmet. Ugy tekintettük, mint az államfő igazságérzetének kifolyását és egyúttal, mint a legfelsőbb közbelépés tényét. A megkegyelmezés olyan benyomást gyakorolt reánk, mintha a király ama kívánságának akart volna kifejezést adni, hogy a román nép is élvezze ez államban ama jo-

gokat, amelyek megilletik és annyi igazságatlanság után elégtételt ki az ő jogos kívánságait is. És emez impressziók behatása alatt kötelességünknek tartjuk ama kérdést felvetni, hogy le akarja-e vonni a kormány a kegyelmezésből a következtetést?

»Ha igen: meg vagyunk győződve, hogy a román népben a legkészebb elemet találja a béke megvalósításának munkájában.

»A román nép kéri, sőt követeli ama népekkel való egyenlősítést, amelyek az államot alkotják és fentartják és egyúttal biztosítékokat is követel arra nézve, hogy az egyenlősítést tiszteletben fogják tartani. Minden alkalommal érthetően és határozottan mondtuk meg, a mit akartunk és senki nem találhatott nyilatkozatainkban mást, mint hogy törvényes alapon állunk és fajunkat nem kevésbé szeretjük, mint közös hazánkat. Igazságot akarunk és kívánunk, de mindenki számára.

»Néha a mult elég okot ad arra, hogy az államhatalom ellenséges érzületét várjuk, mégis bizunk abban, hogy az állam végül belátja, hogy a haza jövőjét csak egyetértéssel lehet biztosítani, az azonban lehetetlen addig, míg a románok igazságos kívánságaikat el nem ismerik és ki nem elégitik. A magyarosítás politikája, az üdözés és az elnyomás, amelyben a kormány azzal a hittel ringatta magát, hogy a román népet erőszakos intézkedésekkel elnyomja, lehetetlennek bizonyult, sőt a román népet, mely letéért küzd, felbresztette és lelkesítette.

»A kormánytól függ, hogy küzdelmünk igazságát elismerje és kívánságunkat teljesítse.

»Mi a jövőben, ép úgy, mint a multban, teljesíteni fogjuk kötelességeinket és biztosítunk mindenkit, hogy semmi áldozattól nem riadunk vissza, hanem teljes erőnkkel védelmezni fogjuk a román nép érdekeit abban a hitben, hogy azt úgy a románok, mint a közös haza érdekei megkívánják tőlünk. Szilárdan állunk továbbra is az 1881-iki nemzeti program alapján!»

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Mócs Zsiga szive.

Írta: **Krudy Gyula.**

Esett a hó és a finom hópelyhek fehérbe öltöztették a földet. Olyan lett a táj, mint egy nagy ezüst mező, melyen cukor alakokként tüntek fel a havas, zuzmarás fák, s mesze, ott a hol az ég összefolyt a földdel egy végtelen áttetsző szürkességben, ott szuródott a párás égboltozat felé a falu hegyes tornya. Az országutat befutotta a hó s az utmenti rekettysék zuzmarásán, fagyosau temetkeztek el az ölnyi hófúvásban.

A tél a béke ideje. Hideg van, s elbujnak házaikba a gazemberek. Csend van a környéken s csak ritkán, elvéve riasztják fel apró lopásokkal a csendőrörs legénységét. A rendes járőrök kimerülten és faradtan érkeznek haza, nincs baj sehol, béke van. A hó hull szakadatlanul, mintha soha se akarva vége szakadni. A szolgálat nélküli csendőrök otthon hevernek a kaszárnyában, sokat pipáznak és álmosan mesélik kalandjaikat. Álmos az egész világ. Egyik nap tolja a másikat. Vajjon mikor lesz tavasz?

Mócs Zsiga két év előtt került be a csendőrökhöz. Hosszu története van annak, hogy miként szánta rá magát Zsiga erre a

nehéz kenverre. Bizonyára a szive környékén támadt valami hiba. Először kérdezősködtek utána, de aztán lassan megegyeztek mind abban, hogy Zsiga nem csendőrnek való. Néha elült órákig, tenyerébe támasztva állát, nézett maga elé. Hogy mit nézett, talán maga sem tudta és gondolkodott. Az pedig nem jó. Ha bánat nyomja a szivét az embernek, akkor legjobb nem gondolkodni. A bánat — magában véve is nehéz, minek fokozni a nagyságát azaz, hogy örökké vele foglalkozunk.

Megy is Mócs Zsiga tavasszal. Hiába, ő nem tehet róla, nem teremtette csendőrnek az Isten. Nem volt semmi hiba a szolgálatban, olyan volt ez az ember, mint a vas: szivós, kitaró, meg nem ártott neki semmi. A kötelességét meg pontosan teljesíté mindig. De tudja Isten, volt ebben az emberben valami, a minek nem szabad meglenni a jó csendőriben, vagy ha meg is van, igyekezzen azt elrejteni.

Mócs Zsiga nem tudott erélyes lenni. szigorú meg éppen nem. Meg tudta sajnálni a gazembert, asszony néppel meg éppen nem tudott bánni. — Azt tették vele az asszonyok, a mit akartak. Igen, az asszonyok. Pedig az asszonyok közt is akad sok rossz.

Hát tavasszal megy; sajnálják, mert egészben véve jó fiu volt Zsiga. Néha vidám is volt, s jókedvűen füttyörészgetett a kropacsok pucolása közben, hanem aztán ha feljött a hava, akkor nem lehetett vele birni. Nézett maga elé, ha szóltak hozzá, nem vá-

laszolt: csak gondolkodott s igen lehangoltá tette ez a társait is.

Mócs Zsiga három esztendeig ette a katonakeresetet. Esztendeig feküdt Novibazárban, maszta az irtózatos bosnyák hegyeket: sokat szenvedett. Arra szomorú az élet és a magyar fiu megemlegeti, ha odaveti a sors. Idegen a nép, gyűlöli a magyart. Szurony és éberség kell mindig.

Mócs Zsiga már hat hónapja feküdt a tuzlavölgyi barakkban, mikor egyszer megszökött. Nagy dolog volt ez, nagy a büntetése. Két hétre hozta a szuronyos patrull Mócs Zsigát a szandzsákból. Valami szép török leány bódította el. Az után szökött. Megkéselték érte, bizony belevész a sebébe, ha elő nem találja a patrull. Négy hónapig feküdt Zsiga a kórházban. Mikor felgyógyult, úgy volt, hogy főbe fogják löni, de aztán csak megkegyelmeztek neki. Őt esztendőit kapott nehéz várfogságot. Ugy hozták el lánczok között a novibazári barakkból. A hogy végig döcögött vele a vasrácsos rabszekér a piszkos utcákon, Zsiga fájdalmasan lesett ki az elmaradozó házakra. Nem látja ő többé ezeket.

Bizony nem. A rabszekér indult vele a görbe országából. A hogy a vonat vitte kifelé, hazafelé, egymásután maradoztak el a görbe hegyek, a mely szakadékok. Zsiga nézte a rút hegyoldalakat, melyeken olvad a hó a napsgár csókjai alatt, s az apró vashidak alatt, melyeken dübörögve száguldott át a szera-

A nyomorról.*)

Jó szerencse az, tisztelt együttérző közönség, hogy a nyomor napjai nem nyáron vannak, mert nyáron igen sok éhen halt, éhalással halt s nyomorúságban elpusztult embert produkálnának az újságok. Azonban nyáron ilyeneket felhajtani a köztárlatra nem lehet, mert nyáron nem hogy sok volna, de olyan kevés az ember e többször felköszöntött hazában, hogy még az ablakos tót is leterzi a gyémántos vágót s nem üveget nyes, hanem buzaszárat.

Más azonban a tél.

A tél, mint tudjuk, hideg. A hideg iszonytató. A telegráf-karók megfagyva hullnak le a levegőből s az ádáz emberiség a vidki sertésekre ront, hogy azokat megölje. A nyomor föltámad a maga kietlen valóságában. Szege-den szocialista csoporttá verődnek össze a kubikusok, akik nyáron 3 forintot és 50 krajczárt keresnek naponta. Ilyenkor ráérnek, mert senki sem bolond, hogy 2 forint 60 krajczár napszámért elfüreszeljen egy öl fát, mikor a tél nem arra való, hogy dolgozzon az ember, hanem igenis, hogy letezzon egyes elhunyt sertések torában, és a jó pálost táncolja viaszgyertyával a kezében. A tél fölöttébb erre való s azonfelül használatos arra is, hogy a korcsmai asztalnál kimondassák a szocialista érzés. Ez természetes, vagy hanem is az, legalább logikus. A szocialista apostol, ha esze van, nem mehet Árvába vagy Liptóba, ahol zabkenyérrel s krumplival kínálja meg Zapecska Janót, hanem hát odavonul, ahol paprikás-hus meg sültihal az étel, amire a rendes komedencia boroscska is kidukál. No ez már más világ télen, mert más évszakban valamennyi szocialista vagyont gyűjt magának s lekaszálja annak a lábát, aki az ő tulajdonából valamit el venne.

Ilyképp csinálta meg egy jó urasszony, Heimné tavaly ebben a városban, hogy melegedő szobát létesített a szegények számára. — De ha már melegedő szoba van, egy kicsi levest is lehet adni, meg egy darab kenyeret hozzá: hadd egyek, aki éhezik.

A tél. Télen mégis más a dolog. A vidéken utazó aranyművesek ilyenkor nem elég-szenek meg az ajtózávarral, hanem külön lakatot raknak rá. Nyáron senki sem hordja el a palánkokat, míg télen elhordják az utzapallókat is, melyek fűtési anyagul szolgálnak.

* A „Fővárosi Lapok”-ból vesszük át ezt, a magyar népet hünen jellemző cikket.

Télen nagy a nyomor. Erre vonatkozólag kiáltó pelda Nagy-Kikinda, odalent a zsiros Torontálban. Ott is fölüté fejét a szocialismus.

A nép éhezett.

Telecskynek hívják ott a polgármestert, aki a bajokat belátva, azonnal rendelkezni kezdett. Kosárfonó műhelyt alakított. Ezt kihirdettette és kidoboltatta. Nagy-Kikinda utcáit végigjárta a város dobosa, hogy aki éhezik és szükségét szenved, jöjjön kosarat fenni, amiért fizetést kap.

Az első nap ki sem jelentkezett.

Telecsky hatványozott dobolást rendelt el.

Ujból nem jelentkezett senki.

A dobra új bőrt húztak, új kikiáltókat alkalmaztak, de mindhiába, nincs ember.

Végül kettő jelentkezett, de aztán ezek is abban hagyták a dolgot, miután röstelték, hogy ők kosarat fonjanak.

— Hát kezdtek azok, akik éhen akarnak halni? — kérdezte a publikum.

— Akar a ménkü — mondták az emberek. Aki itt éhen akar halni, azt jobb, ha mindjárt fölakasztják.

Persze a hivatalos ész mindig késik valamicskét, mert hiszen azért hivatalos. Egész más azonban a polgári ész, amely amit kigondol, azonnal végrehajtja és nem vár tanács, megyei és miniszteri jóváhagyásra.

Kidobálták, hogy a ki melegedni akar, melegezni — nem, a ki enni akar, oda menjen.

A múlt esztendőben még voltak valahányan, akik jelentkeztek, de az idén már nem akadt annyira bajnok.

Egyedül egy öreg ember maradt meg az idénre, a ki az összes kikindai éhezők között a legnagyobb rekordot érte el az által, hogy három tál levest evett meg. Ezért tavaly, mint legfőbb éhező közbeesülésnek örvendett s a város urai szívélyesen köszönték őt, mint a ki legoszloposabb tagja egyik humanitárius intézményüknek.

Becsülték, mert ő volt a város elevel példaképe abban, hogy mit tehet egy város, a melynek élén egy tanács, egy rendezett tanács működik.

Am elközelgett az idejé. A melegedő szoba ismét megnyílt az ő jó huslevesével, karaj kenyérével, de nem jött bele vendég, a kinek minde sok szivességben része legyen.

— Csak nem vagyunk bolondok — mondták a kikindai szegények — hogy egy tányér levest éhezünk.

S ezután elvből nem éheztek. Az öreg ember, ki naponta eljárt a kosztra, megrestelte, hogy teljes egyedül magára maradt; a héten kezét csókolt Heimné asszonynak:

— Isten áldja meg a tekintetes asszonyt.

— Hát hova megy?

— Nem megyek én kérem sehova — mondta a vénség — csak éppen itt hagyom a tekintetes asszonyt. Nem jövök ide többet. — Senki sem eszik ingyen kosztot a városban, csak én magam. Hát türjem ezt?

Próbálták marasztalni a távozót, de nem sikerült. Mérgesen dobogott tovább az ő biczebőce lábával s kiabált, hogy Kikindán mit sem érdemes tenni a jótékonyág érdekében.

Tömörkény István.

Irodalom és művészet

Garay János szobra. Szegeárd városa a millenniumot a többek közt azzal ünnepli meg, hogy emlékszobrot állít nagy szülőföldjének, Garay János költőnek. A szobor készítésével a bizottság Szárnyovszky Ferencz ismert fiatal szobrászt bízta meg, a ki párisi műtermében mintázta a szobrot. Szárnyovszky jelenleg Budapesten időzik, de a jövő héten visszatér Párisba, hogy befejezze művét, melyet ércbe öntve ez év nyarán fognak leleplezni Szegeárdon.

Törvénszék.

Gyilkosság tévedésből. A pestmegyei Bia községben Földi János kovácsmesternek husz éves fia megölte a vele egyházban lakó mintegy hetven éves Truska András földművest. Az öreg ember a szomszédba akart menni, hogy beteg rokonát meglátogassa, mikor azonban kinyitotta a pitvarajtót, kiugrott a fiatal Földi s minthogy azt hitte, hogy tolvajjal van dolga, a nála levő husánggal holtra verte az öreg Truskát. A véletlen gyilkosság ügye most a pestvidéki törvénszék előtt van.

Pulszky bűnügye. Az országos képtár átvizsgálásánál nehezen boldogul a vizsgálóbizottság és sehogy sem tud eligazodni Pulszky Károly zavaros számadásain. Az alapjából felforgatott képtár rendezése is szinte lehetetlen, annyira, hogy Than Mór, a kit a miniszter az igazgatói teendők ideiglenes ellátásával bízott meg, alig néhány napi hivataloskodás után lemondott megbízatásáról. A rövid idő alatt belátta, hogy egyáltalában nem lehet rendet teremteni a képtárban s így arra kért

jevői vonat, duzzadtan, piszkos habokkal hőmpolyogtak a hegyvidék patakjai.

Aztán egy nagyon szomorú esztendő következett a Mócs Zsiga életében. Szomorubb a novibazári életnél. Nagyon mély a tomesvári sáncz, a melyekben ő fáradtan tologatta egy hosszú esztendőig a talicskát. Egyszer el is akarta magát emészteni. Alacsony volt a sánczfal azonban, csak a lábát ficzomitotta ki.

Valami nagy dolog történhetett odakünn a külső világban. Vasárnap volt éppen, szép szeptemberi reggel. Az égen, azon a nagy darab kék felton, a melyeket a mindennató ezeknek a szegény varraboknak juttatott, szép, fehér báránnyelűk usztak enyhén, csendesesen és a nap aranyosan szédre. Arany karikákat vetett a börtönök szürke falaira, s az udvar gránit kövezetét összezecskolta a szép, az édes napsugár. Olyan boldog volt mindenki. Tisztába öltözve. Ez a nap szabad volt. Ott ültek a kőkoczkák a szivattyus kut körül. Talán örültek is az életnek igazán nagyon szépen kezdődött a nap.

A mise után azonban történt valami. Az udvaron megpördült a dob. Gyorsan ürültek ki a czellák. Ma a várparancsnok ezredes előjött az irodájából.

Igen, hát az történt, hogy elengedték a Mócs Zsiga hátralevő büntetését. Tudja isten mi történt. Nem hallották tán azt, Zsiga úgy érezte, mintha egy nagy kalapácsal hirtelen

a szívére ütöttek volna. M-revea nézett maga elé. Aztán csak lebukott a földre. Sirt, mint a gyermek.

A többi aztán hamar megtörtént. Mócs Zsiga még egy esztendőig ette a császár kenyerét. Akkor hazabocsátották. Haza ment a falujába. De nem érezte jól magát otthon. Gyánusan néztek őt a parasztok, hiszen a ki a börtönben is volt, arról csak rosszat lehet feltételezni.

Ekkor aztán jött egy idő, mikor Mócs Zsiga nem csinált egyebet, mint könyörgött. Hivatalra járt. Vegyék be őt a csendőrök közé. Nehezen ment, de megtörtént.

Mócs Zsigából csendőr lett. Mikor felhuzta magára a ragyogó rézgombos zubbonyt, a piros sávós nadrágot s a kalapja tollbokrétája meglibbent a szellőben, azt hitte, hogy ki kell ugrania a körből. Először érezte magát hosszú idő óta igazán boldognak.

Hát bizony ezután nem is lett volna más, minthogy Mócs Zsiga boldog legyen. Úgy is volt az, de nem sokáig.

Mócs Zsiga egyszer mikor éjjel feküdt a ágyában, hirtelen felébredt. Sötét volt körülötte. Kimeresztett szemmel nézett bele a sötétbe. Tüzes karikák ugráltak előtte. Nem tudott elaludni. Elvonult előtte az a tizenegy hónap minden eseményével, a mit a görbe országuton töltött. Az a sok szenvedés és gyönyör, a mi ott egymásután érte.

Tamarban állott a vártán, mikor ez tör-

lént. A puskájára támaszkodott, és arról a sziklacsucsról, hol meglapulva, odatapadva a kövekhez, húzódott meg az órház, lenézett az előtte elterülő hegyes-völgyes vidékre. Innen messze el lehet látni. Be egész Szerajevoig. Reggel volt, s a hegyek füstölögtek az aprilisi langyos levegőben.

Alulról a völgyből aztán hirtelen egy sikoltás hasította ketté a csendes levegőt. Mócs Zsiga ismerte a reglamát, de ha nem is ismerte volna, bizony csak a szívére, az ő boldog szívére hallgat akkor is. Nőre vallott az éles sikoltás, Mócs Zsigmond vállára kapta a Wrendeljét, aztán futott lefelé a völgybe elbukott a kövekben összevyezve magát a tüskés rekettetésben, hanem egyszer csak odalenn volt.

Szélesen sötétlett odalenn a sűrű havasi pázsit. Egy patak szelte keresztül a völgyet, akkora volt ez a völgy, beékelve égbenyülő hegyóriások közé, hogy éppen csak az országut mehetett rajta keresztül.

Az országot mellett a pázsiton feküdt valami fehérség. Mócs Zsiga mikor a közelbe ért, akkor látta, hogy az egy nő, egy török nő. A lova elragadta, s míg a kísérői a ló után futottak, lefektették a pázsitra az alélt asszonyt.

Köből lett volna a Mócs Zsiga szíve, ha bele nem vész az égkék szemekbe, melyek mikor felnyíllottak, találkoztak az ő pillantásával. A nő szép volt, mint egy angyal, üde,

a minisztert, hogy nevezzen ki fiatalabb embert az igazgató helyettesítésére, talán az inkább teljesíthető nehéz feladatát s inkább igazodik majd el a számadásokon. Than visszalépése általános feltűnést keltett s több oldalról úgy magyarázzák elhatározását, hogy a képtárban még nagyobb fejtelenség uralkodik, mint a miyent az első hírekben lehetett gyanítani.

Ujdonságok.

*** Ki lesz az új főigazgató?** Ily czímen lapunk tegnapi számában megjelent híreinkre laptársunk, a Debreczeni Ellenőr, tegnapi számában reflectálván, nemely pontjában helyesbíti tudósításunkat. Elvünk léven mindig mindenben lehetőleg a hü tényállást tüntetni föl, a D. E. közleményének lényegét szívesen hozzuk tisztelt olvasóink tudomására. A D. E. helyesbítése a mi közleményünknek csak egy mellékes részletére vonatkozik, a miniszter urnak a levelére. Erre vonatkozólag tehát jelentjük, hogy a miniszter nem levelében szólította fel Csiky Lajos urat a kir. főigazgatói állás elfogadására. Egyebekben azonban a Debr. Ell. természetesen nem támaszt kétséget tegnapi dotti közleményünk tartalma ellen s hallgatagon megerősíti azt a bizonyos tény, hogy nevezett tanár a főiskolai lelkész ur a meghatározottabban vonakodik elfogadni a kir. főigazgatói állást és egyszersmind velünk együtt ő is megczáfolja és aaptalannak jelenti ki azt a városunkban elterjedt ostoba pletykát, mintha Csiky Lajos ur maga járt volna a miniszternél ezért a nem neki való állásért. Mi, a kik Cs. L. urat közvetlenül ismerjük és az ő szerénységének már annyi szembeszökő jelét láttuk, első pillanatra tisztában voltunk azzal, hogy őt holmi anticbantirozással csak a meghatározottabb rosszakarat gyanúsíthatja. Kifejezhető tehát a legbiztosabb a főigazgató?

*** Püspöki jubileum.** Az erdélyi ev. ref. egyházkerület a folyó év: rendes közgyűlést április 11-én fogja megtartani. E közgyűlés jelentőségét nagyban fogja emelni az, hogy ekkor lesz Erdély nagy híré, kiváló ref. püspöke, Szász Domokos tiz éves hivatalos működésének a jubileuma is.

mint egy nyíló róza, fiatal és bájos és Amaranthnak hívták.

Ezután boldog napok következtek. Amaranth egy gazdag novibazári tózsér háreméből epekedett Mócs Zsigára, és gyakran találkoztak azokon a csendes boszniai éjszakákon, melyek melák és bájosak. A hold felbukkant a hegyek mögött és a virágok kinyitják kelyhüket a hárem kertjében. S a rózsák alatt, az illatos virágágyak között suttognak egymásnak szépeket: Zsiga és a rab török asszony.

Mikor más vidékre vitték az asszonyt, Zsiga utána szökött a barakból át a szandzsakba. — Kapott egy késszurást az asszonyért.

Igen, hát ezt nem tudta elfeledni Zsiga. Azokon a hosszú éjszakákon, mikor álmatlanul hanykolódott ágyában, azok a ragyogó égkek szemek kísértették, a szíve pedig úgy dobogott.

Aztán egy áprilisi éjszakán, mikor elaludt a csendőrkaszárnya, s az éji ór egyhangú jelzései melázón szűrődtek át az ablak redőnyeiben, Mócs Zsiga a kropicsekével szíven lőtte magát.

Meghalt azonnal. Aztán nem sajtott visza többé a szíve oda a görbe hegyek országába, azután a bugyogós, patyolat testü szép török asszony után.

Ez a Mócs Zsiga története.

*** A debreczeni egyetem alapja.** A debreczeni egyetem alapjára begyűlt összegekről szóló kimutatás megvizsgálása, a számadások megejtése, az összeállítás elkészítése végett htfőn f. hó 24-én délelőtt 10 órakor collegium disz'termében Kiss Áron püspök és Vallyi János főgondnok elnökelete alatt ülés lesz.

*** Hajdumegyei nők lobogója.** Mint már lapunk tegnapi számában megírtuk, Hajdúvármegye millenniumis nagy bizottsága elhatározta, hogy a megye diszbandériumának zászlójára szükséges összeget a hajdumegyei nők filléreiből gyűjti össze. Erre vonatkozólag ugyszintén a többi intézkedések megtételére a bizottság Rábasó Gyula kir. tan. alispánt és Veszprémy Zoltán főjegyzőt bízta meg, kik a megye egyes városaiban és községeiben a következő urhölgyeket fogják felkérni a gyűjtés eszközlésére: — Hajdu-Szoboszlón: Padra h Sándorné, Szívós Gézané, Foghtüy Janosné, Hetényi Lipótné, dr. Czeglédi Mihályné és özv. Gáti Imréné, Hajdu-Nanason: dr. Nagy Gáborné, Ujvári Ödönné, dr. Nagy Károlyné és Dobrosy Imréné.

Hajdu-Böszörményben: Somossy Béláné, Szikes Endréné, Petorán Janosné, Cseh Béláné, Paksy Károlyné és Sövägő Gáborné. Nadudvaron: Nábrácsy Istvánné, Ludán Lajosné, Bárány Mórné: Veress Gézané, és Ács Nagy Sándorné, Pü-pök-Ladányban: Venczelly Mihályné, Eröss Lajosné, és Boda Gyuláné, Földesen: Szőlössy Imréné, Kiss Ferenczné, és Ványi Sándorné. Tetétlenen: dr. Liszt Nándorné és Solész Farkasné. Kabán: Dávidházy Janosné és Bartha Lajosné. Szováthon: Nád-házy Benjáminné és Maklári Papp Mórné. Balmaz-Ujvárosban: Kaszás Józsefné, dr. Rózsa Lajosné és Györfy Imréné. Egyeken: Csák Gyuláné és Devics Lajosné. Csegén: Kovács Albertné, Szabó Gáborné és Kardos Gézané. Hajdu-Dorogon: dr. Demkó Ágostonné, Orosz Pepi és Jozefa és Harsányi Dezsőné. Hadvázon: Szabó Lajosné, Weszprémy Istvánné és dr. Mandel Józsefné. Tegláson: gróf Degenfeld Gusztávné, Kerekes Istvánné és Csapó Péterné. Józán: Klein Aladárné és Toronyi Imréné Sámsonban: Budaházy Antalné, Leitner Nándorné és Pataky Árpádné. Vámos-Péresen: Haresik Gézané és Nagy Danielné, Mike-Péresen: Hidvéger Jozsefné, Piacsekné és Mike Józsefné.

*** Új egyetemi tanárok.** A király. Eötvös Loránd dr. bárót, nyugalmazott val. és közokt. m. kir. minisztert a budapesti tud. egyetemen üresedésbe levő kiséreleti természetű tanszékre nyilvános rendes tanárrá ujjolag kinevezte. Bóhm Károly, a budapesti ag. evang. főgimnázium igazgatója, a kolozsvári Ferencz József tud. egyetemen a bölcsészeti nyilvános rendes tanárává nevezetett ki. A kinevezéseket a hivatalos lap legközelebb fogja közölni.

*** Utazási kedvezmény a kiállításra.** A kereskedelmi miniszter ma küldötte meg Hajdúvármegye főispánjához azon táblázatos kimutatást, mely szerint a szegényebb néposztálynak is lehetővé tétetik, hogy az ezredévi kiállítást megtekinthesse. A díjtáblázat tetelei igen kedvezők és méltányosak, úgy hogy például Debreczenből Budapestre való utazás, 2 napig teljes ellátás, a kiállítás részletes megtekintése, iparosoknak, kiskereskedőknek, segédmunkásoknak 7 ft 30 krba kerül, nap-szamosoknak pedig ugyanazon kedvezmény csupán 4 ft 50 krba. A díjnak természetesen zónák szerint változnak. Így aztán a szép kiállításban gyönyörködhetnek a kevésbé tehető polgár is.

*** Városi szervezési szabályzat.** Debreczen város szervezési szabályzatán dolgozó bizottság gróf Degenfeld József főispán elnökelete alatt folytatta tanácskozását a városháza

nagy tanácstermében, Ezuttal tovább tárgyalták az egyes tanácsosi állások ügybeosztását és az ügykörökbe tartozó teendőket.

Elhalt öreg ur. Rápolti Nagy Károly nyugalmazott városi közközházi gondnok ma reggel hosszas szenvedés után 78 éves korában elhalt. Az elhunyt öreg urat, kedélyes természetéről ismerte az egész város Halála általános részvétet keltett.

*** Öngyilkos ifju.** Megint öngyilkosságról kell tudósítást adnunk. Egy 19 éves fiatal ember, nem tudni mi okból, fegyvert emelt magára és ma d. u. 2 ó. szíven lötte magát. A fiatal embert Borsos Ferencznek hívják. Ma reggel 9 órára a depr. katonai ügyi osztályhoz volt megidézve, de nem jelent meg. A fiu megijedt, s már délután nem mert felmenni, mert félt, hogy szigorú büntetésben részesül. Edes anyja ment fel helyette már fél kettőkor, s a katonai ügyi osztálynál hamarosan elvégezte fia ügyét. Sietett hamar a jó hírrel, s úgy is látszott, hogy meggyugodott. A Neidlinger G. varrógép raktárában volt alkalmazva, s vidáman fűtő-részve ment fel a hivatalba, mióta a legjobban a ngulaiban volna. Nehány percz múlva midőn magára maradt, bezárta az ajtót magután s egy íróasztalhoz támaszkodva szíven lötte magát. Se a lövést, se a zuhanást nem hallották meg s csak tiz percz múlva vették észre tettét, s az ablakon keresztül hatoltak be a szobába hivatalársai — Azonnal orvosért futottak s dr. Legányi Gyula meg is jelent a helyszínen. Megvizsgálta a halálos sebet, s hordágyon a kórházba szállíttatta. Az ifju öngyilkos hat real osztályt végzett s két éve van alkalmazva a Neidlinger cég-nél. — Csendes, jóindulatú fiúnak ismerte mindenki. Az egy k l á b á r a sántított kissé. Mostoha apja, mint őrmester szolgál egy itteni ezrednél, mondják, hogy nagyon szigorúan bánt a mostoha fiával. — Hogy mégis mért határozta el a fiu magát oly hirtelen az öngyilkosságra, azt nem is sejtik hozzátartozói. Állapota reménytelen.

*** A rab munkás.** Igen életrevaló s a közönségre is hasznossá váló intézményt létesített a debreczeni ügyészség, a mennyiben az ujonnan épült fogházban az ott elhelyezett rabokat mindenféle mesterségekre taníttatja. Bernáth Jenő vállalkozó felállított ott asztalos, esztergályos, kerékgyártó és kosárkötő műhelyeket, minden szakmához egy-egy elsőrangú magas díjazású művezetőt és néhány segédet alkalmazott, a kik a rabokat különböző mesterségekre megtanítják, hogy később mint önálló munkások dolgozhassanak és a társadalomnak kiszabadulásuk után hasznos tagjává válhassanak. A vállalkozó elvállalt megrendelt munkát, valamint elarusításra készített előre asztalos, esztergályos, kerékgyártó és kosárkötészetű szakmákból mindenféle munkákat, a melyek a mindennapi házi szükségletet fedezik. Az áruk szigorú szakértői felügyelet alatt készülnek. Egyébként utalunk a lapunk mai számában foglalt, erre vonatkozó hirdetésre.

Egy rablóbanda fosztogatásai.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, febr. 21.

Megemlékeztünk már lapunk tegnapi számában röviden arról a rablóbandáról, mely mintegy két hónapja folytatja garázdálkodásait a legutóbbi napokban a IV-ik kerületi mezőrendőrkapitányság egy feljelentés folytán felfedezte, mi azonban mind e mai napig elhallgattuk az eset rendkívül érdekes részleteit a többi helybeli napilapokkal egyetértően. Hogy egynemely lapok nem váltották be ezt ígéretüket, azt mi nem bíráljuk el.

Most, miután már a vizsgálat be van fejezve, a tettesek közül egy el van fogva, a másik kettő pedig már bizonyosan tul van halmokon, hegyeken, mert bizony azokat magok az ügyet kezelő közegek ijesztették el, tudvalevőleg dobal verebet nem lehet fogni, kötelességszerűleg regisztráljuk mi is a rablósövetkezet üzelmeit és a vizsgálat által kiderített tényeket, ámbátor jól tudjuk, hogy az egész eset immáron Debreczenben közzsajon forog.

A rablóbanda megalakulása.

Egy hűvös januári délután Szilágyi Gábor debreczeni illetőségű kiszabadult rab, ki már hat évig a javító intézetben is ült, jelenleg pedig foglalkozás nélkül levő kőműves segéd, kiment harmónikázni az erdőre. Legelőbb ő így vallja.

Jó mélyen behatolt az erdőbe, mikor is két torzonborz veres szakállu, visszatartó arcú idegen emberek állják útját.

— Megállj!

És megragadják Szilágyit az egyik torkánál fogva, a másik pedig földre teperi. Kutatták aztán zsebeit, de abban bizony egy fel fityinget sem találtak.

Az arva fiut aztán kikérdezték és Szilágyi előadta, hogy ő az anyjával összeveszett és nem akar többé hazamenni, hanem neki megy a nagy világnak.

— Ez a mi emberünk — mondják a zsványok összenézve.

Felszólították Szilágyit, hogy szövetkezzen velük és lépjen az ő társaságukba, jó dolgá lesz. A gonosz lelkű Szilágyi hajlott a csábító szavakra s felesapott. Így alakult meg a rablóbanda. Azután elvezették Szilágyit egy csutkakazalhoz, a melyet kibontottak és kiszedtek belőle 3—400 drb gyermekruhát. Azokat magukhoz vevén, átsaptak az erdőn és a debreczeni-böszörményi út szélén levő Nyulas csárdába tértek be, a melyből még az őszszel kiköltözött a zsidó kormosáros.

Ezt szemelték ki a zsványok magoknak, hol eladhatják lopott portékáikat.

A Nyulas csárdában.

Hátúról felfeszítették a Nyulas-csárda oldalát, mely különben is vályogból van építve és egy nyílást vajtak a melyen egy ember szabadon ki és bejárhatott.

Azzal a csárda falára az országot felöl veres krétával kiirtak: Itt ócska butorok, ruhanevek és edények eladtak. Meg volt nyitva a kereskedés és volt firma.

Szilágyi Gábort megbízták azzal, hogy a portékákat elárulsítsa, — ők pedig mennek tovább és sorra kifosztogatták a környéken levő pajtákát, — hogy a készletük ki ne fogyjon. Minden 4—5 napon meglátogatják Szilágyit és a lopott holmikat elszállítják a Nyulashoz, a teendőket pedig megbeszélik. Minden előintézkedést megtettek azonban a zsványok, kik nem most kezdték pályájukat és megállapodtak bizonyos jelben, a melyet ha Szilágyi nekik visszaad, akkor minden veszély nélkül közeledhetnek a csárdához. Ha pedig a Nyulasnál nem találkoznak, akkor az újföldön az »Apafája« közepén fekvő Berger tanyán a gemes kútnál lesz a találkozóhelyük. Mikor minden a megszabott volt rendezve, akkor a zsványok utra keltek, Szilágyi pedig másnap reggeltől kezdve, egész napon kint ülvé a csárda előtt huzta harmonikáját és árulhatta portékáit az ott szekerén járó-kelő böszörményi és józsbai embereknek. Az üzlet egész jól is folyt, a portéka fogyott s mint Szilágyi vallja, a banda legutóbbi összetalálkozása alkalmával is 350 forintot adott át a másik két zsványának.

A banda felfedezése.

Mint mindennek, úgy az ő jó napjaiknak is vége lett. E hó 16-án délután 5 és 6 óra között Borbély Sándor a baromvásártér felügyelője a nagyerdőn keresztül haladva, a sestetek mellett árokban két karosszékot, 2 drb. aranykeretű képet és 2 függönyt talált. A tárgyakat bevitte az erdőmesteri hivatalhoz s azután jelentést tett az esetről a rendőrségnek.

Mánap, hétfőn Weisz József józsbai házali Boczkó Sámuel főkapitányhoz ment fel s ott előadta, hogy ő pénteken, midőn Józsbáról Debreczenbe jött, a Nyulas csárda előtt a lépcsőn egy fiatal suhanczot látott űlni a ki kedvere harmonikázott. A csárda ajtaján egy czédula tűnt szemébe a felirással. A fiatalembert megszólította, mire az azt a feletet adta, — hogy ő egy társaság megbízottja, a mely tár-

saság a csárdában felhalmozott finom butorokat vidéki s debreczeni árveréseken vette. Mivel a főkapitány nem adott nekik engedélyt hogy a városban adhassák el azokat, a Nyulas csárdát jelölte ki nekik elárulsító helyül.

Weisz az engedély előmutatását kérte, mit a fiu másnapra ígért. Weisz potom áron több butodarabot is megvett tőle. Hétfőn ismét bejött Debreczenbe s a csárdánál leszállott és ujra vett butorokat. A fiu akkor sem tudta megmutatni az engedélyt. Weisz előtt gyanusnak tűnt fel a dolog, s így tett jelentést a főkapitánynál, ki a IV. ker. rendőrséghez küldte, hol az esetről azonnal jegyzőkönyvet vettek fel. Még az nap éjjel két mezőrendőr kiment a csárdába Ács Nagy Ferencz fogalmazóval de a csárdát csukva találták.

A nyilvános ügyyel-bajjal bemásztak a mező endőrök a csárdába s az egész éjt ott töltötték.

Reggelfelé észrevették, hogy a nyilvános bemászik egy alak. A mint belépett, rávetették magokat s erősen megkötözve behozták magukkal a városba. Itt aztán a foglyot kihallgatták a rendőrség.

I. H. töredelmesen bevallott mindent. — Körülbelül két hó óta folytatják a rablást. Még két társa van. Az egyik pesti házali Petrovics Jenő, ki a fővárosból rándult le s a másik társ egy Szabó Gábor levő ember. — Ezekkel kötött ő barátságot s a nagyerdei lövöldét is ők rabolták ki, sőt pár napig ott is tartózkodtak. Társainak jelenlegi hollétéről tudomással nem bír, mert azok a vidéken is járnak, hol esendőrnek, hol csésznek öltözködve.

Értesítették Szabó Miklós nagykereskedőt, hogy a Borbély által az árokban talált butorokban az ő tulajdonára ismert a nagyerdei furdós Szabó Miklós a kapott értesítés után kiment az erdőre s a butorokra csakugyan ráösmert. Azonnal a villába sietett, melyet csaknem teljesen kifosztottak a gazemberek. A rablók ugyancsak nyugodtan garázdálkodhattak, amennyiben az asztalon maradt üres tányérok, sörös üvegek, kenyérdarabok erre engednek következtetni.

A rendőrségnek négy embere töltötte az éjt a villában, de Szilágyi czinkostársai nem jöttek elő. Több mint száz kulcsot találtak ott, melyekkel a telep valamennyi villáit ki lehet nyitni. Azután találtak ott még egy keréskést, friss turót, puha kenyeret, melyből a zsványok lakmároztak, és végre egy olasz pipát, a melyre Szilágyi azt vallotta, hogy az Petrovicsé, a miből pedig valószínű, hogy ez a Petrovics nem más, mint a ki Paczelt virágkereskedő segédeje volt és több ízben meg-rabolta.

Petrovicsot és Szabót az elmúlt éjjelen Ács Nagy Ferencz két mezőrendőrrel parasztruhába öltözve várják a Berger-tanya közelében, azonban azok neszét vehették a bajnak s megugrottak és ki tudja már azóta hol járnak.

A Szilágyi ügyét már át is tették a kir. ügyészséghez, őt magát pedig lezárták az ügyészség börtönébe.

A másik két zsványt pedig országszerte körözik.

**Táviratok,
Országgyűlés.**

(Távirati tudósításunk)

Budapest, február 21.

Elnök: Szilágyi Dezső
Jegyzők: Molnár Antal, Esterházy Kálmán gróf, Hévízy János.

A kormány részéről jelen van: Dániel Ernő.

Ma Lukács kereskedelmi miniszter 2 hónapra szóló indemnyitási törvényjavaslatot nyújtott be. A napirenden levő kereskedelmi költségvetésnél Kossuth Ferencz nagyobb szabásu beszédben részletesen foglalkozik a vámszerződéssel, a kiviteli cikkek után fogyasztási adókkal, a quotával.

Az osztrákok ugymond irigységgel nézik, hogy hatalmas érvágásaik daczára. Magyarország nemcsak megél, de folyton fejlődik és virágzik. Beszéde további folyamán kimutatja, hogy a közös vámterületre éppenséggel szükség nincs, állást foglal az önálló vámterület mellett, a mely politikai és gazdasági okokból nagyon szükséges.

Megszilárdítja a magyar állameszmét az Ausztriával való vámszerződéses viszony, erre éppen szükségünk nincs, különösen akkor, mikor Magyarország nevével a bécsi reichstrathban csufot üznek. A közös vámterületnek szintén nincsen alapja, mert Magyarország és Ausztria érdekei homlokegyenest ellenkeznek. A közös vámterület kimondása után, azt hittük, hogy az európai kereskedelem megnyílik előttünk, de ellenkezőleg történt, amennyiben a nyugoti államok elzárkóztak előlünk.

Beszéde további folyamán kimutatja számokban, hogy Magyarország a kiegyezés óta 1245 millió frtot fizetett, az osztrák iparcikkeknek nem megfelelő megvámolásával. A közös vámterülettel, mi emeltük tulajdonképpen naggyá Ausztriát, mely a testi ruha bőr iparát a fogyasztási adókkal tíz éven át teljes 400 millió frt veszteséget mutat ki Ausztriával szemben, A szesz, cukor és sör után évről-évre többet veszítünk fogyasztási adó czímen.

Ezután a quótára nézve, benyújtja határozati javaslatát, amely utasítja a kormányt hogy az Ausztriával fennálló vámszerződést azonnal mondja fel és arra, hogy tegye meg a kellő intézkedéseket Magyarország önálló vámterületének létesítésére. Perczig tartó hosszas előzárás haloldalon, számosan üdvözlik Kossuthot, köztük Apponyi Albert gróf is. Elnök 10 perczre az ülést felfüggeszti.

Ezután Simlovsky Valér két óra hosszáig untatja a képviselőházat.

Kossuth beszéde folyamán Hentaller Lajos közbekiáltott: »Gazok az osztrákok, nem szövetéségesek!« Szilágyi elnök nem hallotta ezen közbeszólást. Fenyvesi gyorsírófőnök a gyorsírói feljegyzésekből töröltette a közbekiáltó szavakat, miről Hentaller Lajos érte-ülvén, követelte, hogy közbekiáltásai bennhagyassanak a gyorsírói feljegyzésben, inkább eltűri, hogy Szilágyi elnök őt a holnap napirend előtt rendreutasítja. Ezen ügy eldöntetlen marad.

Öreg honvédek hódolása.

Budapest, február 21. A Debr. ered. táv. Az 1848-49-iki hovádekről közlik a ma megjelent fővárosi lapok, hogy felvonulásuk a király előtt elmarad, s ezt úgy igazítják helyre, hogy az elmáradásnak semmi különös oka nincs, csak abban leli magyarázatát a dolog, hogy kimondták azt, miszerint a felvonulás nem történhetik másként, mint úgy, hogy az öreg honvédek egykori vezéreik vezetése alatt vonuljanak fel, ami pedig gyakorlatilag kivihetetlen.

Miniszterek a király előtt.

Budapest, február 21. A Debr. ered. táv. Ő felsége ma délelőtt Fehérváry Géza és Bánffy Dezső bárót hosszabb kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a képviselőházban most folyó ügyekről referált.

A stomfai választás.

Budapest, február 21. A Debr. ered. táv. A stomfai petitió tárgyalását délután folytatták. Az ítélet kihirdetése csak holnaputánra várható. Biztos forrás szerint a kérvényezőket elutasítják.

MUTATO TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, esütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Múzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskakadémia palotájában.

Febr. 21. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Február 22. Izsák iskola bálja az „Arany Bika” szállodasztermében.

Márczius 6. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Színház és zene.

Francillon. Tegnap este megint egy kitűnően sikerült előadás győzött meg bennünket arról, hogy a színtársulat kiváló erőt a drámai előadások sikerét mindenképpen biztosítják a rövid életű és olcsó hatásra vadászó vaudevillek felett. Mint egy oázis, olyan egy klasszikus darab előadása nekünk; üdülünk, felfrissülünk tőle az alacsonyán járó operettek után. Dumas Sándor kitűnő színművének tegnap esti előadása azonban nagyobb közönséget érdemelt volna, mint a mennyi végig nézte. Az előadáson megjelent kis, de valóban disztinyvált közönség azonban méltán gyönyörködhetett Cserny Bertának kitűnő Francillonjában. Minden olyan apróbb hibától, a melylyel őt nagyobb alakításainál vádolni szokták, szívesen tekintünk el, ha egy ilyen szerepével leköti a közönség figyelmét felelőre érdeklődését s fokozza azt mindvégig. Hosszu monológjait, amelyeket a szerző, ajkára adott, biztosan, kimerülés, szöbicsaklás nélkül úgy mondta el, hogy a hang visszatükrözze érzelmvilágát. Ha valaha, tegnap érdemelte volna meg igazabban a tapsot s az éljenzést, a melyekből ezuttal sokkal gyéribben jutott ki. Az elismerés azonban nem maradt el, a tegnapi előadás sikerének oroszánrészre az övé. Klenovics Lucien szerepét kevesebb szerencsével játszotta meg. Merev testtartása, hatalmas léptei sehogyan sem illettek a szalonias keretbe. Kiss Irén, Tapolczay, Sándor és Kremer azonban osztályrészesei az előadás sikerének.

Debreczeni hírek. Laptársunknak, a nagyváradi „Szabadságnak” a következőket írja debreczeni tudósítója: hogy a napokban ott olyan hírek terjedtek el, hogy a színház új igazgatója Komjáthy János, megváltoztatta volna szándékát, és nem jönne a jövő szezorra Debreczenbe. E hírek nagy konsternációt szültek Debreczenben, a mit csak Komjáthy direktor távirata csillapított le, hogy eszeágyában sem volt Debreczent mellőzni és a jövő szezorra már szerződötti társulatát. A debreczeni színházban jelenleg Tiszay Dezső direktor játszik a társulatával. Az igazgatóval a debreczeniek abszolúte nincsenek megelégedve. A színtársulat híres hangú primadonnája B. Ruzsinszky Ilona asszony hosszú betegségéből felépülve, a napokban lépett fel újra. A közönség tüntető ovációkkal fogadta a művésznőt és elhalmozta a rokonszenvenek nyilvánulásával. A társulat másik gyönyörű hangú énekesnője Galyassy Paula a nyári szezorra valószínűleg hozzánk jó Nagyváradra. Mint értünk Megyeri igazgató szerződötti a szép hangú művésznőt, a ki ragyogó talentumával valóban nagy nyereség volna az új nagyváradi színtársulatnak. Galyassy Paulának, ki jelenleg még szerződés nélkül van a jövő szezorra, több felől tettek ajánlatot, melyek közül a művésznő valószínűleg a Megyeriét fogadja el, és a nyári szezorra már Nagyváradon gyönyörködhetünk Galyassy Paula művésznőben.

H. Pauli Mariska vendégszereplése. H. Pauli Mariska asszony tegnap fejezte be Miskolczon két estére terjedő vendégjátékát. Vasárnap este Almássy Tihamér „Tót leány”-ában, mint Henka; s kedden mint a „Cornévillei harangok” „Serpolette”-je ragadta el a közönséget. A művésznő a jövő héten a „A kis hörcsög” című szerepében lép fel Miskolczon. E darab Komor Gyula fordításában került színre a budai színtársulat s aratott ott nagy hatást.

Darabok előkészületen. A premiérekben nincs hiány. Most a „Három Kázmér”, „Rantzauk”, „Serezó Torelli” vannak előkészületen. A „Három Kázmér” még a jövő hét folyamán próbára kerül s márczius hó első felében lesz a premierje.

Feltámadt színtársulat. A minap az a hír járta be az újságokat, hogy Szalkay színtársulat szívszélhűdés következtében meghalt. Ezt a hírt mi is megirtuk. Mint most a Soproni Hírlap jelenti, Szalkay halálhíre nem felel meg a valóságnak, amennyiben a direktor ur ellenkezőleg teljes egészségben van és a körülményekhez képest igen jól érzi magát. A napokban ugyanis a következő táviratot intézte a soproni színtársulathoz: „Színház Sopron. Halálhírem alaptalan, 80 kilós egészségnek örvendek. Ne kaczagi róma, avagy koncessa prédára leső ti többiek. Szalkay. Mint látható e táviratból, Szalkaynak eszeágyában sincs, hogy meghaljon.

Blaháné Berlinben. A berlini magyar egyesület április hó közepén ünnepi alapításának felszázados jubileumát. Az ünnepélyek közt lesz egy fényes hangverseny, a melyen a német főváros legelőkelőbb művészei működnek közre. Az egyesület elnöke, dr. Kohut Adolf Szögyény nagykövet megbízásából meghangul levélben fölkérte Baha Lujza asszonyt is közreműködésre. Blaháné ugyanabban az esztendőben tartja vidéki bucsukörutját s így nagyon el van foglalva, de ha csak teheti, elmegy Berlinbe s föllép a magyar egyesület hangversenyén.

Heti műsor. Vasárnap Cremonnai hegedűs, Balet. Hétfő Magdolna. Kedd Szultán. Szerda Nők barátja. Csütörtök Furesa háború. Péntek Méltóságos eszmadi. Szombat Czigan báró. Vasárnap Paraszt hűség.

Ezredévi kiállításunk.

Magyar viselet a millenniumi ünnepkörében egyre több híveket szerez a terv, hogy a millenniumra általánossá váljék a magyar viselet. Több intézet tanulóifjúsága magáévá tette a hazafias eszmét, sőt a tanári kar jár elől a jó példával, a mennyiben elhatározták a tanárok, hogy márczius 15-én ők is magyar ruhában jelennek meg az ünnepélyeken. A magyar viselet pedig egyáltalán nem okoz nagy költséget s három fővárosi nagy szabócézár huszonöt forintért készít el egy teljes magyar öltözetet.

Millenniumi ünnep az iskolákban. Markovits Sándor győri tanár azt az indítványt tette s propagálja most ország-szerte, hogy a millennium emlékére ezentul minden évben szenteljenek egy-egy napot az összes magyar iskolákban. E napokon nemzeti ünnepeket, előadásokat és szavalatokat rendezzenek.

Egy kis tévedés.

Vitéz Arnold, ki foglalkozására nézve festőművész lett volna, a legboldogabb embernek képzelte magát a világon, mióta jegyet váltott szíve választottjával, a bájos Huntalvi Etellel, kit mindenki a megye szépségének tartott.

Csak egy dolog zavarta meg Vitéz ur boldogságát, t. i. nem volt híres ember. A papa pedig (már mint az Etelé) kerekén kinyilatkozta, hogy addig uem tarthatják meg az esküvőt, míg a vőmura hirnőre nem tesz szert. Az öreg ur elve ugyanis az volt, hogy ha már vagyona nincs, — legalább hirnevelygen.

S ez elv igen sok álmatlan éjszakát szerzett a festőnek. Hiába próbált mindenik tárlaton szerencsét, sehogyan sem tudott „zöldágra vergődni.” Küldözte ide is, oda is festményeit, de figyelembe sem vették.

Ez így tartott két évig. Vitéz ur kért, könyörgött az öregnél, erősen bizonygatván, hogy „ami késik, az nem mulik.” Etelkisasszony is mindennap veresre sirta égszínkék szemét, de az apa hajthatatlan marad, minden kérésre, sirásra ezzel felelt:

— Nem engedek a negyvennyolczból.

S úgy is tet!

Már a szegény festő letett ama boldogító tudatról, hogy imádott Etelével élje le életét, midőn hírt vette, hogy Nádfalván kiállítás lesz. Nosza, félre tette kedvesének készülődéséből levő arczképét s hozzá fogott egy pályamunka tervezéséhez. Egyszermind tudósítá jegyesét, hogy nemsokára el fogja küldeni arczképét s hogy Nádfalván kiállítás tartatik, melyen ő fogja elnyerni a díjat, erre erősen számít. — Hogy e levél örömet okozott a bájos Etelnek, mindenki elgondolhatja.

Lázás sietséggel dolgozott a jó Vitéz s pár hét alatt kész volt a két kép. Mindenkivel meg volt elégedve.

Az egyik jegyesét ábrázoló virágok közt ülve, vállára omló hajfürtökkel, kecses mosollyal; — a másik pedig, melyet a kiállításra szánt, egy bikaviadal utolsó felvonását tükrözte vissza, midőn a hatalmas, kitermett állat legyőzött ellenfele holtteste mellett büszke magatartással, magasra emelt fővel áll.

Egy pár napig gyönyörködött művében, aztán becsomagolta. Midőn a czimeket akarta írni, belépett hozzá barátja s hivta, hogy tegyék meg szokásos reggeli sétájukat. Vitéz ur nem akarván barátját várokozatni, abban bagyta munkáját. A két képet egymásra tette, megjegyezvén magának, hogy felül a jegyese arczképe, alul pedig a kiállításra küldendő van.

Mig Vitéz ur odajárt, azalatt a tsakartó asszony megérkezett, s tisztában tett mindent. A törődgetés közben azonban megcsérélte a képeket, az alul levőt tevén felül.

Midőn Vitéz ur haza tért, azt gondolván, hogy a képek az általa megállapított sorrendben vannak most is, anélkül, hogy megnézte volna, elvégző a czimzést s utnak indítá a képeket.

Ettől fogva az éjszakát igen nyugtalanul töltötte. Az izgatottság miatt nem tudott aludni. Alig telt el azonban a hét, szállító levelet kézbesített neki a postás. Majd halottá lett, midőn olvasta:

Tartalma: kép.

— Ismét nem lesz lakodalom. Mily szerencsétlen is vagyok. Bizonyosan el sem fogadták az én gyönyörű festményemet, más-kep nem jött volna vissza ily hamar. Hiába faradtam, hiába dolgoztam éjjel, nappal. Óh drága Etel! . . . Semmit sem sajnálók csak téged s a te gyönyörű szemeidet, melyeket veresre fogsz sirni, — ha megtudod e szomorú hírt!

Ily szavakkal adott kifejezést Arnold ur fájdalomainak, amig lehorgasztott fővel a postáig ballagott, hogy átvegye ama végzetes csomagot. Amint azonban kezébe vette, úgy tet-szett neki, mintha valami a kép rájárához ütődött volna. Félre billenti s ismét kopp . . . Egy remény sugár gyult ki szívében. Hátha! . . .

Robant haza s a bontáshoz kezdett. Előbb azonban végig tapogatta s csakugyan meggyőződött, hogy a kép mellett egy kerek tárgy van. Egész teste remegett a láztól, alig bírta felhajtani a papírt. De amit azután látott, nem akarta elhinni. Megnézte újra, meg újra, hátha csak álom? De nem volt az! Ott állott a győzelmes állatt felemelt fővel, reá bámulva, lábainál pedig az ő jeggyűrűje — s egy szelet papír, melyre e néhány szó volt írva:

„A sikerült arczképet, mely minden tekintetben önre hasolít, visszaszolgáltattuk.”

Egy darabig mereven állott a kep előtt, majd megeredtek könyei, hajat lépte, futkosott fel s alá, össze borogatótt mindent a szobában, olyan volt, mint egy örült Ekkor hoztak egy sürgönyt. Gyorsan felbontá, aztán — elkezdett füttyölni, dalolni, összecölgette a sürgönyhozott. A sügöny ez volt:

"Hazánk legjelesebb művésze! Tudatjuk önrel, hogy festménye kiállításukon megnyerte az első díjat. Sok szerencsét továbbra is..."

Midőn kitombolta magát örömeiben elkocsizott jegyesehez. Pár szóval felvilágosította őket, egyszersmind felmutatá a sürgőnyt s annak alapján kérte a menyegző megtartását.

Igy lett vitéz úrból boldog férj és hírneves ember. Ha néha-néha kedves Eteleje panaszkodik, hogy a cseléd ezt vagy azt eltörte, ezzel vigasztalja:

— Nincs olyan kár, a miben haszon ne lenne!

Mulatságok.

Öreg honvédek táncvizalma. A debreczeni honvédegyetel tagjai nagyon jó kedvű öreg urak, mert nem igen gondolnak az elmulásra, s a vén kaszásra, ki a nagy idők, tanuit elszólitja az árnyékvilágból, hol is egy régi írás szerint csak »isa por chomuc vogmuc« bizony most nem gyászrovatba, hanem a »Mulatságok« közé kerültek. Nem mondják azt, hogy »örögszünk«, hanem hogy »sose halunk meg!« Március 15-én nagyobb szabású táncvizalmat rendeznek a debreczeni 1848-49 évi bajnokok; a meghívókat ma küldötték szét, s a nemzeti ünnepre való tekintettel az előkészületeket jóval előbb meg is tették. A meghívó tartalma a következő: Az 1848-49 évi debreczeni honvéd-egylet a »Korona« vendéglő termeiben folyó 1896. évi március hó 15-én, este 7 órakor zártkörű táncvizalmat rendez. Belépti jegyek személyenként 80 krjával előre is valthatók ifj. Pájer József ur kereskedésében és a táncszertély napján a pénztárnál. A tiszta jövedelem a 13 honvéd ruházata költségei fedezésére fordítatik, melynek folytán felkérjük a nagyérdemű közönséget, miszerint fentemlített jótékonyezélu táncszertélyünkön minél tömegesebben megjelenni kegyeskedjen. A felülfizetések köszönettel fogadtatnak s annak idejében nyilvánosan közöltetnek. A rendezőség. Jegyzet. Izletes ételek, italok pontos és jutányos kiszolgáltatásáról, jó zenéről, cukrászatról gondoskodva lesz.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

Február 20.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli súlyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg súlyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) — krig. 4. Fialat közép (páronként 251.320 klg, súlyban 45—47 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmig terjedő súlyban) 43—45 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) —45 krtól —46 krig. Közép (páronként 220—280 klgon felüli súlyban) 45.—46. krig. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő súlyban) 43.—44 krig. Szeriabi: 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli súlyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220 kgr. súlyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő súlyban) 44—45 krig. Sertés létszám 1896. évi febr. hó 19 napján volt készletben 27386 db. 1896 febr. hó 19-ik napján felhajtott — darab. 1896 febr. 19-ik. napján elszállított 62 drb. 1896 évi febr. hó 20-ik napjára maradt készletben 26514 db hizott-sertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

A kegyencz otthona.

(Folytatás.)

Ida kebléből egy nehéz sóhaj szakadt föl; s mintha el akarná takarni belső nyugtalanságát, erőltetett kacagással szólt közbe:

— Ah, ne bántsátok az én báránykamat! — jobban ismerem én, nem fog farkaskodni.

— Ki az, ki az? — kiáltott az örnagy érdeklődve, ki az, a kit egyszerre farkasnak és báránynak neveznek? Rög hallok már emlegetni valami farkast és bárányt. Károly, ön nekem e különös tüneményről még nem is szólt, pedig nevezetes egyén lehet a háznál. Károly! kacagott most az örnagy, a merengő hadnagy vállára ütve, hol van ön?

Ez összerezzenve hirtelen kérdé:

— Tessék?

— Jöjjön ön vissza Tündérországból fiatal barátom, ide közénk és mentse magát! mért nem szólt nekem a családnak erről az előttem még ismeretlen tagjáról? A háziak föltették önrel, hogy megismertette velem, azért úgy beszéltek róla, mint a kit ismerek, én pedig rösteltem kérdezősködni. De most szégyenszemre bevallom tudatlanságomat, és minthogy ennek ön az oka, hát öntől kérdem meg, hogy ki ez a családtag?

— Az nem tagja a családnak, — szólt komoran Károly.

— Hanem?

— Az a kegyencz!

Károly ajkán finom gunymosoly jelent meg, midőn ezt mondta s mit sem törődött az egyszerre fölzugó általános rosszalás hangjával.

— A kegyencz? . . . hm! — mormogott az öreg ur; igaz, te nevezted el így, pedig az a kegyencz egykor életemet mentette meg; lángeszével bámulatra ragadta tanárait és ismerőseit még kis diák korában és most huszonkét éves korában fejében van az egész törvénytudomány, melyből legalább is tizenkétféle nyelven tud idézgetni. Talán megérdemli a füt, hogy kedveljük s talán megérdemelné, hogy szelidebben szólj róla.

Károly elfojtott bosszúsággal felelt:

— Amit velem tett, azt nem feledtem el és nincs szükségem a szemrehányó figyelmeztetésre; a mi pedig tudományosságát, lángeszét illeti: mindenki a maga hivatása szerint forgolódjék. Ha Farkas tizenkétféle nyelven vagdalkozik nyelvvel, én jó kardommal megvívok a tizenkétfejű sárkánnyal.

Az örnagy szelid mosollyal veregette meg a tüzeskedő hadnagy vállát.

— Fialat barátom! — szólt — a magyar mesék sárkányának csak hét feje van, ön tehát, mint magyarországi, ötöt meggazdálkodhat.

Kacagott mindenki, csak Károly mosolygott némán, gunyosan. Ida észrevette a gunymosolyt s éppen azért nem akarta elejteni a tárgyat.

— Megadod magadat? — kérdé a szép asszony, édes tekintetét Károlyra szegezve; — helyes! te a vívásban sem versenyezhetél vele, mert Farkas a legjelesebb vívó.

Károly összeszorította fogait, reszketett dühében, de nem szólt.

Az örnagy, ki minden áron villámhárító akart lenni, nyugtalanul feszengett székén, s midőn látta, hogy mindjárt kitörésre kerül a dolog, egyszerre fölállt:

— Uraim, hölgyeim! az uzsonnát elköltöttük, pihentünk is eleget . . . ez a kert oly szép, az idő oly kedvező . . . én egy sétát indítványozok.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatott. Mindnyájan felálltak . . . a kis Gyula előre nyargalt . . . mi pedig — kedves olvasóim engedelmével, visszatérünk Bertához.

A kegyencz megérkezik.

A szép szőke lányka ez alatt csendesen folytatta munkáját, időnként föl-fölpillant az ablakra.

Mikor így egyszerre újra föltekint, arca hirtelen lángba borul, majd elhalványodik, egész valóján valami névtelen érzés rezzen át s a munka kiesik kezéből. . .

Az udvarra egy hintó gördült be s abból hirtelen valaki kiszáll, majd eltűnik s a következő pillanatban léptek zaja hangzik a folyosón. . .

Berta önkéntelen szívére szoritja mind a két kezét s tekintete az ablakról az ajtó felé fordul.

Most megcsörren a kilincs, az ajtó kinyílik s egy délczeg természetű, büszke járasu fiatal ember lép be a szobába. Ő az, Mártony Farkas, a kegyencz.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.88 — 89
Új buza őszre 1896.	7.16 — 77
Őszi rozs	5.95 — 97
Tavaszi rozs	4.35 — 36
Őszi zab	4.33 — 34
Tavaszi zab	6.53 — 36
Uj tengeri május—jun.-ra	

Bécsi gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.39 — 40
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.52 — 54
Őszi rozs	6.91 — 93
Tavaszi rozs	6.40 — 42
Őszi zab	4.69 — 70
Tavaszi zab	
Tengeri máj-jun.-ra	

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 117. Páratlan bérlet 117.

Szombaton, 1896. Február hó 22-én:

A cremonai hegedüs.

Opera két felvonásban. Irtá Hubay Jenő. Rendező Tiszay Dezső.

Személyek:

Ferrari mester, hegedü készítő	Tiszay Dezső.
Giannina, leánya	Ruzsinszki I.
Cremona podesztája	Némethy.
Sándró)	Némethy J.
Philippó)	Haday S.
Papló)	Nádassy.
Ceccó) hegedü készítő	Kozma Pal.
Pedró) segédek	Takács Jozsef.
Angelno)	Vank István.
Tofanó)	Fodor J.
Juanó)	Szabó Sándor.
Haritta)	Bárdos I.
Philippa)	Borcsainé.
Orelta) cremonai hölgyek	Csepreghy
Nanetta)	Csepreghy E.
Violette)	Takács J.
Beatrice)	Kovács F.

Ezt megelőzi:

Légyott a létrán.

Ballet két felvonásban, átdolgozta Gabona Gyula. (Rendező: Hevessy G)

Nyilttér.

Med. univ.

Fogorvos dr. Sichermann Adolf.

Kossuth-utca 2152. (Kardos-ház.)

Rendel: délelőtt 9—12., delután 2—6.

30 frt havi fizetés

és megfelelő jutalék mellett állandó alkalmazást nyernek ügyes megbízható egyének az »Allianz« életbiztosító társaság debreczeni főügynökségnél (Kossuth-utca, Patay-ház).

Jelentkezhetni a délutáni órákban.

Kerestetik

egy a kerégyártó munkálatot teljesen és különösen értő munkavezető a debreczeni fogházi rabmunka vállal. —

Értekezhetni: **Bernáth Jenőnél**: kis-várad-utca a törvényszékkel szemben (Écet gyár.)

Az érsekújvári 6 osztályú polgári fiúiskolám jövő tanévvel kibővül. Jeles tanerők alkalmaztatnak. Az intézet internatussal lesz egybekötve. Intézetem a kereskedelmi, állatorvosi akadémiákra, hadapród iskolára, továbbá a jegyzői, vasuti és postai stb. hivatalokra képesíti, magánvizsgák évenként 4-szer tartalmak. Felölttek részére külön kurzus. **A bizonyítványok államérvényesek.**

Bővebb információt szívesen nyújt

SESSLER DÁVID

polg. isk. igazgató-tulajdonos Érsekújvárott.

Magyarország nagyobb vidéki városaiban

képviselőségeket

keresünk és felkérjük az elektrotechnikai vagy általában a technikai szakma cégeit, velünk közelebbi tudnivalók megadása végett összekötésbe lépni. **Accumulator-gyár** részvénytársaság budapesti vezérképviselősege.

Mindenki saját nyomdása

Feltűnést keltő

újdivóság

Amerikai rugany

betű-nyomda

üzletjék, körlevelek, mindenféle értesítések számozások azonnali előállítására. A könnyű kezelés és olcsósága mindenkinek lehetővé teszi, hogy kis nyomda feletti rendelkezések, melynek gyakorlati előnye minden üzletágnál fenyvesen beigazolódik. Egy teljes nyomda ára csinos pléh-dobozzal, valamint egy többszörös betűtartóval és szedő-ruddal együtt:

1. szám 121 betűvel	frt 2.—
2. " 176 " "	" 3.—
3. " 220 " "	" 2.50
4. " 310 " "	" 3.75
5. " 387 " "	" 4.50

Állandó festékpárna minden színben

10	5 cm. nagyságban	40 kr.
11	7 cm. nagyságban	60 kr.
16	8 cm. nagyságban	1 frt.

Utánvét mellett küldés.

Egyedüli főraktár osztrák-magyarországra

M. Rundbakin,

BÉCS, II/1. Glockengasse 2. szám.

RABOK MUNKÁJA.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a kir. kincstár engem a debreczeni kir. fogházban a rabok munkával való ellátásával megbízott. — E czélból felállítottam ottan egyelőre

asztalos és kosárkötészeti műhelyeket,

a hol is elsőrangú művezetőket és tanító segédeket alkalmaztam.

Elvállalok minden az **asztalos munkához** tartozó munkálatot, u. m.: üzleti felszereléseket, bolti állványok, kávéházi és terem falazatok (lamperie), szobák, szállodák és irodai berendezéseket, az építkezéshez szükséges ajtók, ablakok, spalétek, parketek, ugyszintén portálokat, megrendelésre, valamint **butorjavításokat és tisztításokat.**

Készítetek seres és más csomagoló ládákat s egyáltalában mindent, a mi az asztalos szakmunkához tartozik. Elvállalok mindennemű **kosárkötészeti** munkát, nevezetesen: igen csinos utazó koffereket, virágállványokat, kézi, piaci és mosó kosarakat, papírtartókat, kézi, boros és gyümölcs kosarakat, ugyszintén szer és kocsik kosokat mérték szerint, nemkülönben mindenféle nádszékfonásokat és azoknak javítását.

Mintaezikkék megtekinthetők.

Az árak olyan mérsékelték, hogy bárki is bizalommal fordulhat hozzám.

A n. é. közönség szíves megrendeléseit kérve, vagyok

tisztelettel

BERNÁTH JENŐ,

a debreczeni fogház rabmunka vállalkozója.

Iroda: Nagy-Várad-utca a törvényszéki palotával szemben, az ecetgyár helyiségében.

Készlet:	Mindenféle nemes csemetéből mintegy	800,000	} darab
	" alvó szemészből "	1,200,000	
	" vadonczból "	15,000,000	
		Összesen mintegy 17,000,000	
Csemeték árai:	Az 1-2-3 éves, gazdag gyökerű, életerős nemes csemeték darabja azok erőssége szerint 20 krtól 40 krig.		
Nagybani árai:	100 darab 40 kros csemete	1 vagy 160 fajban	38 frt
	200 " 40 " "	1 " 100 "	36 "
	500 " 40 " "	1 " 100 "	34 "
	1000 " 40 " "	1 " 100 "	32 "
	5000 " 40 " "	1 " 100 "	30 "

A fajok legnagyobb része szaktekintélyünk **Berecski Máté** hírneves telepéről lett beszerezve, miért is azok hitelesek. Ezen felül a kiadandó csemeték homokban nevedtek s épen azért gazdag gyökérzettel bírnak nem csak, hanem biztos fogamzásuak, edzett természetűek és még ezen felül igen olcsók is. A bőségtartalmu, csinos kiállítású és minden tekintetben tájékoztató nagy árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.